
Documents per a la Història

ELS ACORDS MUNICIPALS DE 1511

El mal estat de conservació de les actes municipals més antigues fa que, per tal de preservar-ne el contingut, haguem considerat oportú de transcriure-les i publicar-les. La més antiga de totes —que avui donem a conèixer— comprèn el període entre pasqua de 1511 i la mateixa celebració de l'any següent. El fragment que se'n conserva, però, només abasta les tres primeres sessions i part de la quarta, per la qual cosa podem dir que, aproximadament, deuen mancar tres quartes parts del llibre. A cada sessió, com pot veure's, es tractava un únic tema. En la primera se solventen els traspassos de funcions entre els vells i els nous jurats. En la segona es discuteix un problema de caràcter moral. En la tercera es nomena botiguer. En la quarta es dirimeix sobre una qüestió econòmica. Hem conservat la grafia original, però hem normalitzat els següents aspectes: majúscules, separacions de paraules, accentuació i dièresi i puntuació. Els abreujaments els hem substituïts pel mot complet. Allà on l'escrivà havia afegit un mot oblidat sobre el text, ho hem apuntat en nota al peu.

Com es pot veure repassant les actes, l'assistència era irregular (en les quatre sessions conservades, oscil·la entre 18 i 26 consellers). Amb tot, i deixant de banda la possibilitat d'algun conseller que no hagués assistit a cap sessió, podem establir la composició del consell de la següent manera:

Jurats: Joan Montparler, Pere Blanc, Pocolull.

Consellers: Francesc Agràs menor, Gabriel Agràs, Joan Amorós, mestre Calbó, Pere Carcasses, Bernat Fabregat, Guillem Garriga, Joan Garriga major, Gabriel Girona, Bernat Mont-real, Damià Montserrat, Joan Montserrat, Joan Montparler (suposem que deu ser un altre diferent al que exerceix de jurat), Francesc Munter, Pere Munter, Antoni Olesa, Francesc Olesa major, Guillem Ponsoda, Joan Ponsoda, Guillem Reverter, Jaume Rosselló, Macià Rovescall, Lluís Sabater, Gabriel Vergonyós, Joan Voltor, Martí Voltor, Pere Voltor.

LIBRE DE LES DETERMINATIONS DE L'ANY MDXI, LO QUALL FAN FER LOS VENERABLES PERE JUHAN MONTPARLER, PERE BLANCH, JUHAN PUCULLUL, CANTREN JURATS EN DIT ANY.

Primo, diumenge, a xxvii d'abril, fonch congregat consell en la cassa del comú, en loch acostumat, en lo quall heren los consellers següents. Primo, Juhán Gariga major, Guillem Ponsoda, Juhán Ponsoda, Bernat

---

Mont-reall, Francesch Ollessa major, Pere Carquasses, Gabriell Agràs, mestre Calbó, Francesc Agràs menor, Martí Voltor, Guillem Reverter, Anthoni Ollessa, Loys Sabater, Pere Munter, Jacme Rosselló, Juhan Montsarrat, Francesch Munter, Gabriell Vergonyós, Juhan Amorós, Juhan Montparler, Juhan Voltor, Gabriell Girona e fonch perpossat per los senyors de jurats, com és pràtiqua és que los jurats vells ixen a los novells hentren, donen compte los vells e reben compte los novells migansant un prom ho dos e que lo consell los aleguesqua promptes per pasar dits comptes e per los consellers damunt escrits és stat determenat que lo sènyer en Juhan Voltor e Loys Sabater sien per promptes en pasar dits comptes en los jurats, en lo scrivà.

Item, diumenge, a iiii de mag, fonch congregat consell en la cassa del comú en lo loch acostumat en lo quall heren los consellers següents. Primo, Juhan Gariga, Guillem Ponsoda, Gabriell Agràs, Macià Rovescall, mestre Calbó, Juhan Ponsoda, Bernat Mont-reall, Fransesch Agràs menor, Martí Voltor, Pere Carquases, Demià Montserrat, Francesch Munter, Anthoni Ollessa, Loys Sabater, Gabriell Girona e fonch perpossat per los senyors de jurats com les dones he fadrines se són alentides en la església en passar a siure en lo loch acostumat hon siuen los hòmens e fadrins, e perquè s'en asegit stet delichte en que és dany dels poblats e que en asò lo consell vulla perveir e per los consellers damunt escrits fonch determenat que quallvesulla dona o fadrina que passara davant lo oferidor ho oferidors (1) de dites esglésies, si cas de necessitat no és, que pach de pena bax una liura de sira e sia exxecutada per lo segristà o segristhana e si dits segristhans no u axxecuten que sien tenguts a pagar-ho de so del seu.

Item, diumenge, a xviii de mag, fonch congregat consell en la cassa del comú en lo loch acostumat en lo quall heren los consellers següents. Primo, Juhan Gariga, Guillem Ponsoda, Juhan Ponsoda, Bernat Mont-real, Juhan Amorós, Gabriell Vergonyós, Macià Rovescall, mestre Calbó, Pere Carquases, Demià Montserrat, Pere Voltor, Martí Voltor, Pere Munter, Loys Sabater, Fransesch Ollessa major, Juhan Montserrat, Anthoni Ollessa, Gabriel Agràs, Guillem Reverter, Jacme Rosselló, Fransesch Munter, Guillem Gariga, Juhan Montparler, Francesch Agràs menor, Juhan Voltor, Gabriell Girona e fonch perpossat per los senyors de jurats com lo botiguer avia conplit de que lo consell metés botiguer e fonch determenat per los consellers damunt escrits que lo sènyer en Gabriell Agràs sia botiguer e axí han conclòs tot lo consell.

Item, diumenge, a xv de juny, fonch congregat consell en la cassa del comú en lo loch acostumat, en lo quall heren los consellers següents. Primo, Juhan Gariga, Guillem Ponsoda, Juhan Ponsoda, Bernat Mont-reall, Pere Carquasses, Gabriell Agràs, Juhan Amorós, Martí Voltor, Bernat Fabregat, Anthoni Ollessa, Guillem Reverter, Gabriell Vergonyós, Demià Montserrat, Pere Munter, Francesch Munter, Jacme Rosselló, Juhan Montparler, Francesch Ollessa major, Juhan Voltor, Gabriell Girona, e fonch

---

perpossat per los senyors de jurats com per molts (2) de la cort e fets per la cort entre singullars de la villa e (3) de fora la villa he ara darrerament sobre dos pagaments, so és, de la muller de Juhàn Gras i que ara és muller de Francesc Ollessa, e per la muller de Jacme Gras, lo quall pagaments no.s trobaven, así que se són trobats e ab molta confussió e molt difraudats dits pagaments e so és na causa los actes de la cort anar vuy ab una cassa de una ab una altra e l.altre ab un escrivà e l.altre ab un altre e de questa manera allà se'n... (4).

TRANSCRIPCIÓ I NOTES
JOAN CAVALLÉ

NOTES:

- (1) En aquest punt, sobre la línia, hi ha afegit el text "a siure", amb la mateixa lletra que tota l'acta. En realitat, deuria haver d'anar després del mot "davant".
- (2) Aquí hi ha un mot afegit a sobre, amb la mateixa lletra que la resta de l'acta. Probablement diu "homes".
- (3) Aquí hi ha el mot "persones", afegit posteriorment amb la mateixa lletra.
- (4) El text se suposa que continua en altres folis. Al peu del primer, en lletra diferent, hi ha l'anotació: "establiment d'un mas que era avagant, foli 3".